

**PLAN
BADANIA BIEGŁOŚCI / PORÓWNANIA
MIĘDZYLABORATORYJNEGO**

NR 13/2015

prowadzonych przez Klub POLLAB - Sekcję Przemysłu Tekstylnego i Skórzanego

Uwaga: Uzupełniając poniższą tabelę należy wypełnić te obszary, które są istotne dla konkretnego PT/ILC lub wpisać „nie dotyczy” w przypadku wyłączenia.

Nazwa i adres organizatora badania biegłości	Klub Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB ul. Kłobucka 23A; 02-699 Warszawa
Imię i nazwisko, organizacja koordynatora i innych osób zaangażowanych w projektowanie i działanie programu badania biegłości	dr inż. Izabela Jasińska, Instytut Włókiennictwa (adiunkt w Laboratorium Badań Surowców i Wyrobów Włókienniczych Instytutu Włókiennictwa, posiada doświadczenie w zakresie metodyki badawczej będącej przedmiotem powyższego badania oraz doświadczenie w koordynowaniu porównań międzylaboratoryjnych organizowanych w ramach sekcji Klubu Pollab)
Działania, które będą podzlecane oraz nazwy i adresy podwykonawców włączonych w realizację programu badania biegłości	nie dotyczy
Kryteria uczestnictwa, które należy spełnić	Ustala się następujące kryteria uczestnictwa w porównaniu międzylaboratoryjnym: - posiadanie akredytacji PCA w zakresie oznaczania skrętu nitki - zadeklarowane doświadczenie laboratorium w powyższym zakresie.
Liczba i rodzaj oczekiwanych uczestników programu badania biegłości	Oczekiwana liczba uczestników - 4 1. Instytut Włókiennictwa Laboratorium Badań Surowców i Wyrobów Włókienniczych - AB 164 siedziba ul. Brzezińska 5/15 2. Instytut Włókiennictwa Laboratorium Badań Surowców i Wyrobów Włókienniczych - AB 164 siedziba ul. Gdańska 118 3. Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich Laboratorium Badawcze - AB 225 4. Politechnika Łódzka, Wydział Inżynierii Materiałowej i Wzornictwa Tekstyliów Laboratorium LABTEX – AB 1421
Wybór wielkości mierzonej (-ych) lub właściwości objętych badaniem biegłości, łącznie z informacją co uczestnicy mają identyfikować, mierzyć lub badać	Przedmiotem porównania międzylaboratoryjnego będzie określenie skrętu przędzy z włókien odcinkowych.
Opis zakresu wartości lub właściwości, lub obydwu, spodziewanych dla obiektów badania biegłości	Do badań wytypowano przędzę z włókien odcinkowych.
Potencjalne główne źródła błędów występujących w odniesieniu do badania biegłości	nie dotyczy
Wymagania dotyczące wytwarzania, nadzorowania jakości, magazynowania i dystrybucji obiektów badania biegłości	Koordinator porównania międzylaboratoryjnego zapewnia odpowiedni sposób identyfikacji, pakowania i dostarczenia prób. Próbkę dostarczane będą drogą pocztową.

Racjonalne środki zapobiegawcze w celu zapobieżenia znowie pomiędzy uczestnikami lub fałszowaniu wyników oraz procedury, które będą uruchomione jeżeli mieć będzie miejsce podejrzenie znowy lub fałszowania wyników.	Przewidziane środki zapobiegawcze podejmowane w celu zapobieżenia znowie pomiędzy uczestnikami lub fałszowaniu wyników: - brak dostępności informacji odnośnie wartości skrętu badanej przędzy, - stosowanie oznaczeń kodowych próbek i uczestników. W przypadku podejrzenia znowy lub fałszowania wyników wartości uzyskane od podejrzanych o znowę uczestników będą anulowane, zaś uczestnicy otrzymają próbki ponownie do badania z adnotacją o konieczności ich powtórzenia. W przypadku ponownego podejrzenia o znowę bądź fałszowanie wyniku wartości uzyskane od uczestnika będą anulowane a odpowiednia adnotacja będzie umieszczona w sprawozdaniu z porównania międzylaboratoryjnego.
Opis informacji, którą należy dostarczyć uczestnikom oraz harmonogram realizacji kolejnych etapów programu	Oznaczenie skrętu należy przeprowadzić zgodnie z normą PN – EN ISO 2061:2010 Należy stosować metodykę badania identyczną jak przy rutynowym procesie oznaczenia skrętu stosowanym w laboratorium. W arkuszu pomiarowym dostarczonym wraz z instrukcją porównania międzylaboratoryjnego należy określić liczbę kierunek skrętu. Wartość przypisana będzie ustalona na podstawie wyników uczestników z zastosowaniem metod statystycznych zawartych w ISO 13528. Jako wartość przypisaną wytypowano średnią odporną. Wyniki oznaczenia skrętu należy dostarczyć do koordynatora porównania do 31 sierpnia 2015r. Wyniki porównania będą dostarczone do organizatora do 30 października 2015r. Dane kontaktowe: Instytut Włókiennictwa, 90-520 ul. Gdańska 118, Łódź ijasinska@iw.lodz.pl , 42 25 34 418, fax. 42 25 490
Częstość lub daty dystrybucji obiektów badań biegiłości do uczestników, ostateczne terminy przekazania wyników przez uczestników i, jeżeli zasadne, daty, kiedy uczestnicy powinni wykonać badania lub pomiary	Próbki do wyznaczenia skrętu przędzy będą rozsyłane do uczestników w terminie między 11-15 maja 2015. Porównanie międzylaboratoryjne obejmuje dwa powtórzenia z uwagi na czas. Laboratoria uczestniczące w badaniu wykonują poszczególne powtórzenia w odstępie co najmniej 3 dni, w dowolnie wybranym terminie po otrzymaniu próbek. Wyniki pomiarów należy dostarczyć do koordynatora porównania międzylaboratoryjnego do 31 sierpnia 2015r.
Wszelkie informacje dotyczące metod lub procedur, potrzebne uczestnikom do przygotowania materiału do badań i przeprowadzenia badań lub pomiarów	Uczestnicy porównania wraz z próbką otrzymują: - Instrukcję porównania międzylaboratoryjnego obejmującą m.in., procedurę badania, sposób zamieszczania wartości skrętu, - Formularz 1 - pomiarowy do dokonywania zapisu wartości liczby skrętu.
Procedury dotyczące metod badań lub pomiarów, które będą wykorzystane do badania jednorodności i stabilności obiektów badania biegiłości oraz, jeżeli ma zastosowanie, określenie ich żywotności biologicznej	Z uwagi na charakter próbek i charakter wyznaczenia uznaje się je za materiał jednorodny pod względem właściwości będącej przedmiotem badania.
Przygotowanie jednolitych form sprawozdań, które będą stosować uczestnicy	Sprawozdanie będzie zawierać: - nazwę i dane kontaktowe organizatora porównania międzylaboratoryjnego; - nazwę i dane kontaktowe koordynatora; - nazwisko, funkcję i podpis autoryzujących sprawozdanie; - datę wydania sprawozdania; - liczbę stron i wyraźną identyfikację końca sprawozdania; - oświadczenie dotyczące stopnia poufności wyników; - numer sprawozdania i jednoznaczna identyfikacja programu porównania; - dokładny opis wykorzystywanych obiektów badania, - wyniki uczestników; - podsumowanie wyników, łącznie z wartościami; - procedury stosowane do wyznaczania każdej wartości przypisanej; - komentarz koordynatora porównania dotyczący rezultatów działania uczestników; - procedury wykorzystywane do analizy danych; - komentarze i zalecenia, wynikające z rezultatów porównania międzylaboratoryjnego.
Dokładny opis analizy statystycznej, która będzie stosowana	W porównaniu będzie stosowany następujący model analizy uzyskanych wyników: - przewiduje się 2 powtórzenia (z uwagi na czas) w ramach badania, - DIN ISO 13528:2009 (Statistical methods for use in proficiency testing by interlaboratory comparisons). Proces oceny wyników pozyskanych od laboratoriów uczestniczących w porównaniu międzylaboratoryjnym będzie obejmował wyznaczenie wartości przypisanej jako średniej odpornej z pomiarów uzyskanych od wszystkich uczestników. Wartością przypisaną jest liczba skrętu. Wszystkie wyniki podlegają wyznaczeniu wartości statystyki osiągnięć.
Źródło, spójność pomiarowa i niepewność pomiaru każdej wartości przypisanej	Wartością przypisaną jest wartość obliczana zgodnie z algorytmem A (średnia odporna) z wyników uzyskanych od uczestników porównania. Niepewność pomiaru będzie obliczana na podstawie ISO 13528:2009.
Kryteria oceny rezultatów działania uczestników	Kryteria dotyczące oceny rezultatów zostały wytypowane w oparciu o PN-EN ISO/IEC 17043:2011, Załącznik B p. B.3.1. Jako parametr statystyczny do oceny rezultatów wybrano wskaźnik z. Jako kryteria oceny wyników przyjęto wartości wskaźnika z zgodnie z PN-EN ISO/IEC 17043:2011, Załącznik B p. B.4.1.1.

Opis danych, raportów pośrednich lub informacji, które należy przekazać zwrócić uczestnikom	Uczestnicy po zakończeniu porównania otrzymują raport końcowy.
Określenie zakresu w jakim zostaną opublikowane wyniki uczestników i wnioski wynikające z programu badania biegłości	Nie przewiduje się publikacji wniosków z porównania ani danych uczestników.
Działania, które należy podjąć w wypadku zaginięcia lub uszkodzenia obiektów badania biegłości	W celu zapobieżeniu zaginięciu bądź uszkodzeniu obiektu porównania próbki będą wysyłane drogą pocztową listem poleconym za potwierdzeniem odbioru. W przypadku informacji o braku próbki od uczestnika bądź informacji o jej uszkodzeniu podjęte będą odpowiednie działania wyjaśniające oraz próba zostanie wysłana ponownie.

Koordynator

*Izabela Jasińska, 30 03 2015**nie wymaga podpisu*

Weryfikator

*Beata Witkowska, 30 03 2015**nie wymaga podpisu*Przewodniczący/~~Członek~~ Kolegium Sekcji Przemysłu Tekstylnego i Skórzanego*Joanna Pietrzak, 30.03.2015r.**nie wymaga podpisu*Prezes/~~Członek~~ Zarządu Klubu POLLAB*Krystyna Krzyśko, 15.04.15r.**nie wymaga podpisu*